

VIERDE WERELDBLAD

ATD = All Together for Dignity / Agir Tous pour la Dignité / Samen voor waardigheid
www.atd-vierdewereld.be / Nr. 190 / maart 2015 / Verschijnt vier maal per jaar

04

VOORZICHTIG
VERBOUWEN IN DOOLHOF

06

MOEDIGE MENSEN
EEN TENTOONSTELLING OVER
ARMOEDE EN CREATIVITEIT

09

EUROPA WIL GEEN ENKELE
JONGERE LATEN VERKOMMEREN

Vierdewereldblad

Uitgave van de Beweging
ATD Vierde Wereld
Victor Jacobslaan 12
1040 Brussel
(02) 647 92 25 / 647 99 00
contact@atd-vierdewereld.be
www.atd-vierdewereld.be

Verantwoordelijk uitgever:

Herman Van Breen
Victor Jacobslaan 12
1040 Brussel
Foto's: ATD Vierde Wereld, tenzij anders vermeld

Voor giften van 40 euro of meer per jaar ontvangt u een fiscaal attest.

IBAN: BE89 0000 7453 3685
BIC: BPOTBEB1

EDITO

MENSEN ZICHTBAAR MAKEN

Er zijn gebeurtenissen die een samenleving op haar grondvesten doen daveren. De aanslagen in Parijs op de redactie van Charlie Hebdo riepen behalve verontwaardiging ook veel vragen op. Wat gist er in onze maatschappij? Welke plaats heeft ieder van ons daarin? Wie zijn wij? Die vragen stellen we ons ook als we getuige zijn van schrijnende situaties van armoede. Nog altijd weten we niet hoe we gezinnen die elke dag een beetje meer verpletterd worden door de ellende waarin ze leven echt kunnen ondersteunen.

Schokkende gebeurtenissen zetten een maatschappij aan het denken over wat kan en moet veranderen. Dat is goed, als iedereen daar bij betrokken wordt. Dat mensen in armoede aan dit denken kunnen deelnemen is een grote zorg van ATD Vierde Wereld. Dit tijdschrift is één van de sporen om dat doel te bereiken.

Welke zin heeft het anders om massaal op te komen voor het recht op vrije meningsuiting? Natuurlijk mogen mensen in armoede zeggen wat ze denken, maar wat betekent deze vrijheid als niet naar hen geluisterd wordt? Een stem die niet gehoord wordt dooft uit. 'Wat u zegt interesseert ons niet'. Dan rest er enkel nog stilte, onzichtbaarheid en uitzichtloosheid.

In dit nummer van het Vierdewereldblad zoemen we in op tastbare tekens van verzet: de leentuinen in Willebroek en de werken uit de creatieve ateliers van het Brusselse Huis van de Kennis. Vanaf nu verschijnt dit blad in kleur en krijgen foto's meer ruimte. We hopen dat dit aanzet tot lezen. Twee thema's worden aange-roerd: werk voor jongeren en toegang tot rechten. Het debat is niet ten einde. Als iedereen kan deelnemen wordt de wereld veiliger en rechtvaardiger.

Herman Van Breen
Nationaal team

HUURSUBSIDIES: EEN DUW IN DE RUG?

Ik moest mijn oude woning verlaten omdat die onbewoonbaar was verklaard, maar ik vond er geen andere. Ik ben een alleenstaande mama met kinderen.

Even kon ik bij een vriend terecht tot ik mijn intrek zou nemen in een doorgangswoning van het OCMW. Van daaruit ging de zoektocht naar een nieuwe woning verder. Een serieuze klus want veel eigenaars willen niet verhuren aan een alleenstaande moeder of niet samenwerken met het OCMW voor de waarborg. Bovendien moest de woning voldoende ruim zijn voor mijn gezin en natuurlijk betaalbaar blijven. Na acht maanden vond ik eindelijk een woning die op het eerste zicht in orde leek.

Omdat ik dakloos was geweest, kon ik huursubsidies aanvragen. Ik hoorde dat de woning dan wel aan strenge eisen moest voldoen. Ik was bang dat het huis afgekeurd zou worden en dat ik dus geen recht zou hebben op huursubsidies. Bij het OCMW drongen ze aan om deze toch aan te vragen.

▲ Een woning die op het eerste zicht in orde leek
Foto van de tentoonstelling 'Moedige mensen'

Als ik ze zou krijgen, zou ik het immers financieel wat beter hebben. Ik waagde mijn kans en vroeg huursubsidies aan. "Wonen Vlaanderen" kwam de woning controleren en toen bleek dat het huis grote gebreken vertoonde: het dak moest vernieuwd worden en metingen toonden aan dat het vocht tot halverwege de muren stond. Dat was niet met het blote oog te zien. Door het vocht verzakten de vloeren en de muren. Bovendien kwam ook aan het licht dat er ontploffingsgevaar is. Bijgevolg zei de man die de controle uitvoerde, dat ik geen aanspraak kon maken op huursubsidies.

Een beetje later kregen de huisbaas en ikzelf een brief van de stad.

We moesten naar de burgemeester voor het onbewoonbaar of ongeschikt verklaren van de woning. In de brief stond een hele lijst gebreken waarbij het niet duidelijk was of ze alle van toepassing waren op dat huis. Ik schrok enorm. Ik vreesde dat de woning onbewoonbaar was en dat ik ze vlug zou moeten verlaten. Opnieuw dezelfde ellende doormaken... Zou ik een woning vinden? Als dat niet lukte, waar kon ik dan terecht met mijn gezin? Moest ik weer al mijn meubels achterlaten? Zou ik niet naar een opvangcentrum moeten? Zou ik daar samen met mijn kinderen terecht kunnen? Waar zou dat zijn? Zou ik dan 's ochtends op tijd op mijn werk kunnen zijn? En wat zou de huisbaas zeggen? Alweer zorgen genoeg dus.

Op de afspraak bij de burgemeester, hoorde ik dat de woning ongeschikt was. De huisbaas kreeg 2 maanden tijd om herstellingen uit te voeren. Hij was ontstemd en beperkte de werken tot het strikte minimum. Bij de uitvoering van die herstellingen bleek ook dat er een gaslek was. Nu begreep ik waarom de kinderen zo vaak ziek waren en hoofdpijn hadden. Voor mij was de maat vol en ik ging opnieuw op zoek naar een andere woning. Ik had geluk en vond een woning die kleiner is, maar in orde. Huursubsidies durfde ik niet meer aanvragen.

Mevrouw D. - Opgetekend door Marijke Decuypere

VOORZICHTIG VERBOUWEN IN DOOLHOF

OVER BOTSSENDE RECHTEN EN STEUN DIE NIET OPGEVRAAGD WORDT

‘Voor mensen in armoede is het vaak een risico om gebruik te maken van hun rechten. Hun situatie is wankel. Op hun rechten staan kan zich tegen hen keren’, aldus Georges de Kerckhove, voorzitter van ATD Vierde Wereld België.

Vijftien jaar geleden sloten verschillende overheden van ons land een samenwerkingsakkoord af in de strijd tegen de armoede. Met een studiedag op 16 december 2014 in het halfroond van de Senaat werd die verjaardag gevierd. Voor Françoise De Boe en Henk Van Hootehem van het Steunpunt* lag het thema voor de hand. Armoede en mensenrechten vormen de basis van het samenwerkingsakkoord. Geen toegang hebben tot rechten of geen gebruik maken van rechten, onder druk van armoede, is een realiteit met heel verscheiden oorzaken.

Mensen in armoede laten heel wat rechten liggen. Waarom krijgen ze niet wat ze vragen, ook al hebben ze er recht op? Of waarom vragen ze bewust niet aan waarop ze recht hebben? Onderzoekers uit drie verschillende landen gaven toelichting bij dit fenomeen: Professor Paul Spicker uit het Verenigd Koninkrijk, Pierre Mazet uit Frankrijk en Professor Ides Nicaise van de KULeuven. Georges de Kerckhove en Marijke Decuypere van ATD Vierde Wereld brachten ervaringen uit de praktijk.

LESSEN UIT SCHOTLAND

Paul Spicker is professor aan de universiteit van Aberdeen in Schotland. Het niet-opnemen van rechten wordt in het Verenigd Koninkrijk al bestudeerd sinds de jaren '30 van vorige eeuw. Als je geen weet hebt van bepaalde rechten zal je er niet naar vragen. Maar ook de stempel die je vreest te krijgen als je een uitkering aanvraagt werkt remmend. Het kan ook zijn dat de administratieve rompslomp en de opgelegde voorwaarden zo omslachtig zijn dat de voordelen er nauwelijks tegen opwegen. Dat zijn alleszins punten om aan te werken. Kan een vereenvoudiging van het uitkeringssysteem dan geen soelaas brengen? Om de zoveel tijd verschijnt dit op de politieke agenda, maar de wil om te vereenvoudigen botst op de complexiteit van de realiteit. Heel wat regels zijn ingevoerd als antwoord op echte problemen van mensen. Professor Spicker maant aan tot grote voorzichtigheid. Eén regel is niet het beste antwoord voor iedereen. Gemengde systemen geven het beste resultaat. Drastische wijzigingen kunnen mensen schaden. Stap voor stap werken is de boodschap.

Soorten uitkeringen

Op welke basis moet Schotland een systeem van sociale zekerheid uitbouwen? Paul Spicker schreef hierover zijn ideeën neer, in de aanloop naar het Schotse referendum over onafhankelijkheid van vorig jaar. Belangrijk is om eerst te weten dat niet alle uitkeringen van dezelfde aard zijn.

De meeste uitkeringen worden uitbetaald. Geniet je van een pensioen dan komt dat bedrag op je rekening. In andere gevallen krijg je geen geld maar moet je minder betalen: belastingvermindering hoort in deze categorie. In Vlaanderen zijn bijvoorbeeld de aftrekposten die te maken hebben met een woning belangrijk. Er bestaan ook uitkeringen in natura, zoals gratis schoolmaaltijden voor kinderen uit arme gezinnen. Dat mensen geld krijgen om te betalen voor zaken die ze nodig hebben is het meest voor de hand liggend principe. Maar het aanbieden van gratis diensten is volgens professor Spicker soms ook zinvol, bijvoorbeeld voor kinderopvang.

Wie krijgt wat?

Sommige uitkeringen steunen op het principe van een verzekering. Je betaalt bijdragen en op het moment dat je ervoor in aanmerking komt ontvang je geld. Denk aan pensioenen en ziekteverzekering. Er zijn ook uitkeringen die gekoppeld zijn aan het inkomen. Andere uitkeringen zijn dan weer selectief: enkel voor wie aan bepaalde criteria voldoet, zonder dat het inkomen meetelt, bijvoorbeeld een oorlogspensioen. Universele uitkeringen zijn er voor iedereen die tot een bepaalde categorie behoort: alle kinderen hebben recht op kinderbijslag. En ten slotte zijn er uitkeringen die discretionair zijn: de administratie heeft een marge van vrijheid voor onvoorziene en uitzonderlijke omstandigheden.

Het is een kluwen. Zou het niet beter zijn om alle rechten samen te brengen in één globale uitkering? Helemaal niet zegt professor Spicker. Ofwel wordt het nog ingewikkelder, ofwel worden er hoeken afgerond waardoor sommige mensen onbedoeld met minder achterblijven. Eén integrale uitbetaling houdt een groot risico in. Administratieve haperingen en vertragingen kunnen catastrofaal zijn voor mensen in diepe nood. Professor Spicker pleit voor verschillende kleine maar voorstelbare uitkeringen. Valt er één weg dan blijven mensen niet helemaal zonder geld achter. Een verbetering zou wel

▲ **Sommige rechten botsen met elkaar**
Foto van de tentoonstelling 'Moedige mensen'

zijn dat voor alle uitkeringen dezelfde betaaldag en hetzelfde tijdsinterval geldt. Een relatief stabiel en zeker inkomen op regelmatige tijdstippen helpt mensen echt vooruit.

VANUIT DE ERVARING VAN KWETSBARE GEZINNEN

Mevrouw D. zal een volgende keer geen huursubsidie meer vragen. Haar ervaring kon u lezen op de vorige bladzijde. Ook in het verhaal dat Georges de Kerckhove brengt vanuit de Waalse regio is huisvesting een knelpunt. Een moeder is zwanger van haar zesde kind. Ze heeft geen woning. Haar vijf andere kinderen zijn geplaatst. Ze heeft geen inkomen en vindt onderdak bij haar broer. Maandenlang weigert ze iets te ondernemen. Als een illegaal leeft ze ondergedoken bij haar broer. Officieel woont ze ongetwijfeld nog op haar vorig adres. Of misschien is ze daar al geschrappt? Ze vreest dat ze problemen zal veroorzaken voor haar broer die net getrouwd is en een kind heeft. Zal het invloed hebben op zijn werkloosheidsuitkering als ze haar adres bij hem neemt? En zal de eigenaar hem geen onderverhuur verwijten, wat volgens zijn contract niet mag? Kortom, ze wil niets ondernemen, minstens tot haar kindje geboren wordt. Maar via de sociale dienst van de materniteit komt de jeugdzorgdienst met de eis dat ze naar een opvanghuis gaat, anders zullen ze het kindje zeker plaatsen. Dat wil ze vermijden en daarom verhuist ze. Het leven in het opvanghuis verdraagt ze slecht, ook omdat de ontmoetingen met de vader van het kindje, die net uit de gevangenis komt, er moeilijk verlopen. Ze wordt onder druk gezet om het kindje toch in een instelling te plaatsen, liefst met haar akkoord, dat zou best zijn voor het kind. Vol schuldgevoelens omdat ze haar zoontje in de steek laat, tekent ze.

Een onverbiddelijke logica, een zelden geziene vorm van geweld. Deze vrouw zocht niet uit waar ze recht op heeft, omdat ze haar broer wilde sparen.

Georges de Kerckhove vertaalt dit naar een politieke vraag: is het rechtvaardig dat iemand die onderdak verleent aan een ander, gestraft wordt voor deze solidariteit? Is het niet beter in plaats van toenemende controles om onechte alleenstaanden op te sporen, de vraag te stellen hoe gegrond het is dat het recht op samenleven botst met de hoogte van minimumuitkeringen?

Mensen in armoede hebben vaak te maken met problemen die zich opstapelen. Is het niet riskant je rechten op te vragen als je op een ander vlak niet in orde bent? De arbeider zonder papieren zal aarzelen klacht neer te leggen tegen een baas die hem in het zwart tewerkstelt en niet correct betaalt.

Dat mensen in armoede hun rechten niet opnemen wordt ten onrechte vaak gezien als passief berusten in de miserie. Zijn ze verpletterd door een gerechtigheid die voor hen juist een bedreiging inhoudt? Toch niet, besluit Georges de Kerckhove. De armsten geven in de eerste plaats blijk van veerkracht. Het zijn volwaardige burgers die als ambachtslieden op de eerste rij timmeren aan mensenrechten.

M.T. Poppe

***Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting**
www.armoedebestrijding.be

Paul Spicker, 'Developing a social security system for Scotland' - www.cih.org/scotland en www.paulspicker.wordpress.com

MOEDIGE MENSEN EEN TENTOONSTELLING OVER ARMOEDE EN CREATIVITEIT

IN DE ATELIERS VAN HET HUIS VAN DE KENNIS WERKTEN DEELNEMERS MAANDENLANG AAN EEN PROJECT MET ALS THEMA 'IDENTITEIT'. MET DE CREATIES WERD EEN TENTOONSTELLING OPGEBOUWD. GESCHREVEN GETUIGENISSEN, UIT HET LEVEN GEGREPEN, MAAKTEN ER EEN INDRINGEND GEHEEL VAN.

De tentoonstelling liep in oktober 2014 in de Towers Art Gallery in Brussel en was nadien te zien in het Vierdewereldhuis. Twee personages vormen de rode draad. De armoede veroorzaakt hindernissen op hun weg, maar ook hun moed wordt getoond. Een maquette geeft vorm aan de wijk waar deel-

nemers willen wonen maar toont ook hun huidige realiteit. Tapijten, mozaïeken en interactieve werken gerealiseerd door kinderen en volwassenen van La Ruelle, een vereniging die actief is in Sint-Joost-Ten-Noode, maakten de tentoonstelling compleet.

Hier spreken we niet over de moed die nodig is om een draak te doden, maar wel over de moed die nodig is:

WANNEER JE KINDEREN OPGEVOED ZIJN DOOR SOCIALE DIENSTEN
WANNEER JE IEMAND DIE JE HEEL DIERBAAR WAS HEBT VERLOREN
WANNEER DE DEURWAARDERS DREIGDEN OM ALLES MEE TE NEMEN
EN DAT DIT NIET EENS JE SCHULD DEKTE
WANNEER JE UIT JE HUIS BENT GEZET
WANNEER ER BIJNA GEEN WERK WAS
EN JE DE LAATSTE IN DE RIJ STOND
WANNEER JE VERWORVEN KENNIS NIET ERKEND WORDT
WANNEER JE NIET KAN LEZEN OF SCHRIJVEN
WANNEER JE NIET HET RECHT HEBT TE WERKEN
EN OOK GEEN UITKERINGEN KRIJGT
WANNEER JE GEKWETST BENT OF GEHANDICAPT VOOR HET LEVEN
DOOR EEN WERKONGEVAL
WANNEER MENSEN JE BELEDIGEN ALS JE OVER STRAAT LOOPT

'OP EEN DAG ZAL IK WERK VINDEN'

▲ Een job of een opleiding voor alle jongeren: wat is daarvoor nodig?

VOOR JONGEREN DIE IN MOEILIJKE OMSTANDIGHEDEN LEVEN IS HET VINDEN VAN EEN JOB EEN DROOM. SOMS TE VERWEZENLIJKEN, VAAK OOK NIET. HOE ERVAREN ZIJ STAGES, OPLEIDINGEN, (NIET) WERKEN?

Hopen op een tweede kans

"Ik ben al tien jaar werkloos. Ik heb nooit gewerkt, ik ben alleen, ik heb twee kinderen, mijn zoon is geboren toen ik zestien was. Niemand wil een moeder met twee kinderen aannemen. Ik heb er genoeg van. Zelfs nu mijn kinderen ouder zijn, is er niemand die me een kans wil geven omdat ik te lang werkloos ben geweest en geen ervaring heb in de sector waarvoor ik ben opgeleid. Ik heb dus nieuwe plannen gemaakt. Ik ben aan een opleiding begonnen en behaalde dit jaar mijn diploma. Nu zoek ik werk in die sector en ik hoop dat het met een diploma beter zal lukken."

De zoektocht naar werk

"Je voelt je schuldig omdat je geen werk kan vinden."

De moed houden

B: "Ik weet niet goed hoe ik werk moet vinden, ik ben al twee jaar op zoek. Maar ik hoop nog altijd iets te vinden en ik zeg tegen mezelf dat ik op een dag wel iets zal vinden."

F: "Hij heeft geluk. Ik heb de moed al lang opgegeven."

ATD VIERDE WERELD BRENGT JONGEREN SAMEN

In augustus 2014 kwamen een 60-tal jongeren uit België, Zwitserland, Polen, Frankrijk en Spanje samen in Brussel. Ze

organiseerden gespreksgroepen en creatieve ateliers. De gespreksgroepen gingen over hoe zij het leven ervaren als ze geen werk, geen opleiding of geen stage hebben. Daarnaast vergeleken ze hoe jongeren in verschillende Europese landen naar werk worden geleid en dachten ze na over het perfecte systeem om alle jongeren een kans te geven op een opleiding en op werk. Om zich te ontspannen, organiseerden de jongeren ook verschillende activiteiten zoals breakdance, meubels maken in karton, T-shirts maken. Het ontbrak hen niet aan initiatief.

Opgetekend:

"Vroeger vond ik links en rechts wel eens werk, maar sinds de crisis in Spanje is dat veel moeilijker."

"Er zijn zoveel mensen in dezelfde situatie, dat er concurrentie ontstaat, voor opleidingen, maar ook voor slechte jobs. Dat maakt het allemaal nog ingewikkelder."

"Ik heb geen wettelijke verblijfplaats, dus ik heb geen recht op werk, geen recht op een uitkering. Ik heb recht op niets. [...] Voor een appartement heb je loonbriefjes nodig. Als je geen werk hebt, vind je geen verblijfplaats."

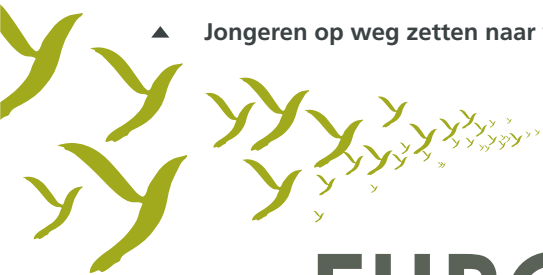
"Er bestaan zoveel plekken waar je terecht kan. Hoe weet je waar je het best terecht kan? Wie je het best kan helpen? Ik denk dat een groot deel van de initiatieven de jongeren waarvoor ze bedoeld zijn niet bereiken."

"We willen graag meer mogelijkheden om uit te zoeken wat we kunnen en willen doen."

Sara Philips

▲ Jongeren op weg zetten naar werk

EUROPA WIL GEEN ENKELE JONGERE LATEN VERKOMMERN

Jongeren zijn altijd het eerste slachtoffer wanneer de werkloosheid piekt. Dat komt omdat zij na het schoolverlaten nog moeten beginnen een plekje te veroveren op de arbeidsmarkt, terwijl andere leeftijdsgroepen meestal aan het werk zijn.

In de voorbije jaren heeft de jeugdwerkloosheid in Europa ongekende pieken bereikt: in Spanje zitten één op twee jongeren, en in Griekenland zelfs twee op drie jongeren zonder werk. Eind 2012 voerde de Europese Commissie dan ook een vurig pleidooi voor 'jeugdgaranties' in elke lidstaat: de bedoeling is dat geen enkele jongere langer dan vier maanden in de werkloosheid vertoeft zonder dat hem/haar een persoonlijk integratietraject wordt aangeboden.

Een dergelijk persoonlijk integratietraject kan verschillende stappen en diensten bevatten: sollicitatietraining, opleiding,

stage, werkervaring, vrijwilligerswerk, terugkeer naar school, of zelfs hulp om als zelfstandige te starten. Je kunt de jongere niet bij toverslag aan het werk krijgen, maar je kan hem/haar wel op weg zetten.

Het idee van een 'jeugdgarantie' is niet nieuw. In Noord-Europa was men 30 à 40 jaar geleden er al volop mee bezig. Ook voor andere doelgroepen, zoals langdurig werklozen, werden in het verleden al garantieplannen uitgedokterd. Met succes trouwens: in de betrokken groepen daalde de werkloosheid sneller dan elders. Een Frans-Belgische werkgroep van ATD Vierde Wereld heeft er in 1998 al een rapport aan gewijd: "Uit de opgelegde inactiviteit geraken". Daarin werden een aantal kwaliteitscriteria voorgesteld.

▲ Een traject naar werk moet jongeren keuzevrijheid en onderhandelingsmarge bieden.

Vier kwaliteitscriteria

Eén: het traject moet zoveel mogelijk **op maat** geknipt zijn. Het moet rekening houden met wat de jongeren aankunnen, met hun vooropleiding en talenten, met hun toekomst-dromen. Om een goede afstemming te verzekeren met de behoeften van de jongeren is een zekere mate van keuzevrijheid, een **onderhandelingsmarge** onontbeerlijk.

Twee: de aangeboden trajecten moeten een **groei-pad** inhouden. Jonge werkzoekenden moeten er leerkansen krijgen, om achteraf ook sterker te staan en in staat te zijn hun werk te behouden. Betaald werk, met alle bijhorende rechten - en plichten - blijft het einddoel. Andere activiteiten zoals stages, gemeenschapsdienst e.d. kunnen stapstenen naar integratie zijn, maar kunnen geen einddoel zijn. Een traject kan ook slechts als 'voltooid' beschouwd worden als het is uitgemond in duurzame tewerkstelling.

Drie: een degelijk **sociaal statuut** (met uitkering en rechtszekerheid) is tijdens het integratietraject onmisbaar om te kunnen volhouden. Ook de menselijke steun van een persoonlijke coach die vertrouwen inboezemt, is nodig.

Vier: er is altijd veel discussie over de **balans tussen rechten en plichten**. Mensen in armoede hebben geen probleem met de principiële verplichting actief mee te werken aan hun integratie, maar hun situatie van uitsluiting heeft hen kwetsbaar gemaakt. Eenzijdig voorwaarden opleggen zonder de nodige steun te voorzien, heeft alleen maar het omgekeerde effect. Diensten moeten steeds nieuwe kansen voorzien voor wie door onvoorziene omstandigheden hervalt. De duur van de trajecten mag niet beperkt worden.

Een toets voor Vlaanderen?

De Vlaamse overheid heeft aan de Europese Commissie – met enige voorbarige trots – laten weten dat Vlaanderen 'klaar' is voor het jeugdgarantieplan. Dat betekent in de praktijk alvast dat elke jonge werkzoekende (ook wie geen uitkering krijgt) tijdig een uitnodiging van de VDAB ontvangt om samen met een begeleider een individueel traject uit te tekenen. Jongeren zonder diploma krijgen extra ondersteuning. Een heel arsenaal van diensten wordt aangeboden. Nieuw zijn vooral de

'werkinlevingsprojecten voor jongeren' (WIJ) en de 'instapstages' van voormalig Minister De Coninck.

De VDAB heeft op eigen initiatief een aantal jongerenwerkingen geraadpleegd en workshops georganiseerd waarop jongeren zelf een inbreng konden doen. Ze maken deel uit van het 'stakeholdersforum' van het jeugdgarantieplan. Ze hebben op ontmoetingsdagen hun mening al kunnen uiten. Sommige getalenteerde deelnemers hebben zelfs apps uitgewerkt waarmee je op je gsm extra snel informatie op maat kunt bekomen over mogelijke diensten of vacatures. Hun creativiteit werd door de VDAB dankbaar benut.

Einddoel nog niet in zicht

Toch is er nog werk aan de winkel: het dienstenaanbod is nog niet zo uitgebreid dat elke jongere erin zijn gading kan vinden. Het is ook erg versnipperd: zo hebben de VDAB en het Departement Onderwijs min of meer naast elkaar actieplannen ontwikkeld, de ene voor trajecten naar werk, de andere ter voorkoming van voortijdig schoolverlaten. Een beter geïntegreerd aanbod zou meer effect kunnen hebben.

De Europese Commissie preekt ook wel tot de lidstaten, maar ze heeft zelf te weinig middelen om erin te investeren. Meer nog, ze legt de lidstaten allerlei besparingen op. Wat moeten we bijvoorbeeld denken van de sterk afgekalfde werkloosheidsuitkeringen voor schoolverlaters, waardoor hun bestaanszekerheid en draagkracht ondermijnd wordt, nog vóór ze de kans hebben gehad hun goede intenties te bewijzen? En dan is er de dadendrang van de nieuwe Vlaamse Regering. Heel wat beproefde initiatieven in de buurtdiensten en de sociale economie worden afgebouwd. Wordt de aangekondigde verplichte gemeenschapsdienst voor langdurig werklozen een stapsteen of een repressie-machine? Een aantal van de hierboven opgesomde randvoorwaarden voor succes zijn hierin alvast niet vervuld.

Ides Nicaise

Foto's: ATD Vierde Wereld Willebroek ▲

DE LEENTUIN GROEIT

Ecologie en duurzaamheid, het zijn niet die problemen waarvan je wakker ligt als je moeilijk de eindjes aan elkaar kunt knopen. En toch vragen mensen in armoede zich af wat zij kunnen doen.

In Willebroek kwam de ATD Vierde Wereldgroep in 2013 samen om een Volksuniversiteit voor te bereiden met als thema 'Samen de wereld sparen'. Deze vraag bleef hangen: 'Wat kunnen wij doen?' Zo werden de kiemen gezaaid voor het project 'Leentuinen'.

Maria verhuist naar een nieuwe sociale woning met een tuin, maar ze kan het tuinwerk fysiek niet meer aan. Jan zou graag groenten kweken, maar hij heeft geen tuin. Enkele andere mensen zijn al even enthousiast en samen gaan ze de tuin van Maria bewerken. In een buurthuis volgen ze een opleiding van Velt over samen tuinieren en daar krijgen ze plantjes. De compostmeesters van Willebroek geven tips en zorgen voor de compost. De eerste patatjes worden geplant en er wordt gezaaid: staakbonen, groene selder, peterselie, spruitkool, radijsjes, veldsla, uien, spinazie en nog veel meer.

Maar er is ook materiaal nodig zoals een schop, een hark, een gieter, stokken voor tomatenplanten en er wordt al gedacht aan het zaaimateriaal voor het volgende jaar. Dan komt het heuglijke nieuws: Welzijnszorg keurt het ingediende project goed en verleent financiële steun.

Een tweede tuin wordt opgestart en om de kans te vergroten dat tuinen en tuiniers elkaar vinden gaan de 'nieuwe tuiniers' samenzitten met mensen van de gemeente, de bib en de sociale huisvestingsmaatschappij om een databank uit te bouwen.

Met de leentuinen heeft de ATD Vierde Wereldgroep van Willebroek nu ook een praktisch luik opgezet. Zelf tuinieren, samen met anderen, helpt opnieuw in contact te komen met (vergeten) groenten en gezonde voeding. Het zorgt voor sociale cohesie en gezellig samenzijn. Het is deelnemen aan een transitie-beweging die streeft naar een veerkrachtige samenleving. Samen verhogen deze mensen hun zelfredzaamheid en geven ze aan dat ook zij het belangrijk vinden na te denken over de toekomst van de aarde.

KALENDER

ALGEMENE VERGADERING ATD VIERDE WERELD VLAANDEREN

Zaterdag 25 april 2015. *Op uitnodiging.*

LEESAVOND OOSTENDE

Dinsdag 13 mei om 20 u. in dienstencentrum De Schelpe, Schelpenstraat 20, te Oostende.

Info: Bea Verleyen, tel 0472/346605, bea.verleyen@telenet.be.

KENNISVOORMIDDAG

Zaterdag 9 mei 2015, 9u45 tot 12u30,
in het ATD Vierde Wereldhuis in Brussel/Etterbeek. Iedereen welkom.

VOLKSUNIVERSITEIT VAN DE VIERDE WERELD

Zaterdag 30 mei 2015

Plaats van dialoog en vorming met mensen in armoede. *Op uitnodiging.*

DE MEDESTANDERS VAN BRUGGE

organiseren een culturele uitstap op **zaterdag 6 juni 2015** voor gezinnen uit Ronse.

Op uitnodiging.

SHELTER voor MEDESTANDERS en SYMPATHISANTEN

Onze deuren en telefoonlijnen staan open voor vragen, gesprek, ontmoeting

Elke eerste donderdag van de maand van 17u tot 20u. Breng zelf je picknick mee, wij zorgen voor soep.

In het Vierde Wereldhuis. Data: **2 april, 7 mei, 4 juni en 2 juli 2015.**

INFORMATIE-ONTMOETING: De Internationale Beweging ATD Vierde Wereld in België, wat is dat, wie zijn dat?

De beste manier om dat echt te weten te komen is ons ontmoeten. Dit kan op de eerste donderdag van de maand (**2 april, 7 mei, 4 juni en 2 juli 2015**) van 16u tot 20u. In het Vierde Wereldhuis. Iedereen welkom.

ACTUELE INFORMATIE: zie www.atd-vierdewereld.be

▲ Foto's:
ATD Vierde Wereld Willebroek

INZET OP LANGE TERMIJN. MET UW STEUN

Er is hard gewerkt aan dit nummer. Het tijdschrift kreeg een kleurrijke lay-out met meer en grotere foto's. Inhoudelijk blijven we werken aan inspirerende artikelen. Zovele troeven die naar we hopen ons tijdschrift aantrekkelijker maken en u aanspreken om een bondgenoot te worden in de strijd tegen armoede.

Met en vanuit de meest uitgesloten mensen gaat ATD Vierde Wereld voortdurend in dialoog met andere burgers, professionelen en beleidsmakers. Door creatieve en culturele activiteiten proberen we ontmoeting, begrip en respect centraal te stellen.

De Internationale Beweging ATD Vierde Wereld is financieel in belangrijke mate aangewezen op giften. Vaste, periodieke giften zijn hierbij erg belangrijk. Ze maken immers een inzet op langere termijn mogelijk.

Als u de Vierde Wereldbeweging wilt steunen, kunt u een gift doen op rekening 000-0745336-85 (IBAN : BE89 00007453 3685) van ATD Vierde Wereld België met vermelding "gift".

Als bijlage vindt u een voorgedrukt overschrijvingsformulier.

Giften voor een totaal bedrag vanaf 40 euro per jaar geven recht op een fiscaal attest.

MAAR OOK MET 5, 10 of 20 EURO KAN U ONS STEUNEN.